

د همبیزا سرؤشتی دا

نيسامعل تاها شاهين

کهناری؛ زری

دارکهکا تیرسری و تا د بهرئکرا و تووغل تمکه. ل بهر تات و نهردين بنگرتی و ب رهوا شین دبت. و بیژه همتا سی میتر و نیقان بهزنی دکمت و هورمی وئ ژ سی سهنتمیان پتر ستوور دبت. بهلگ تمک و هیکی و لیکنگوهورپنه ل سمر تاکان و بیژه (۳) سم دریژ و (۲) سم فرهن. کولیک نووشیک و هوور و زمر و جوانن. بهاران ژ بهر گهلهکییا وان دار ژ دوورقه زمر دبت. فیقییهکی خپ و پیشچاډ وک کوتلکان ددعت و ژ بهر هندئ زی همر ب نافی کوتلکین کهنارییان نافی خوه دمرخستیه و هندک دیژنی (زپ). توفی کهنارییی د نیقهکا وئ کوتلکی دا یه. کوتلکهناری ژ ریقه زمره پاشی ژ نیقا هاقینی و پیده ردهق و قههودی دبت. دووماهییا زفستانئ هیدی هیدی دومرن و کهناری ژ توفی وئ شین دبت. ل کوردستانئ باراپتر کهناری بؤ پمزانین رمز و بیستانان ل کاره. نافی وئ یی زانستی (*Paliurus spina - christi*) یه.

رووناس

و تمممت لبا نؤکی و ږمگ ږم و شین و تووغل نهرم و تمک ددعت. ۵۴ ملیمیتان فرمه. بهرکهکی ردهق د ناف دا یه.

ښکته: ل جهین گهرم، ژ جیایان، و د ناف بهرجانین ږمزان و ل ناف دارستانین قهوویی و همتا ل خومش د ناف دارتمپاشین بهروو و همرستان زاډ دهیته دبتن.

پیکهاتن: رووناس ژ کهفن دا وک دهرمان و ب تایبهتی بؤ دلفهکرنی و هنافرؤنکرنی ل کاره، فیقییی وئ زی د کوردمواریی دا بؤ حوبرچیکرنی و رها وئ زی پشی هشکرن و هیران و کهلاندنی بؤ چیکرنا ږمگی سؤر و ږمگکرنی دهاته ب کارنinan.

سالنځ: تهراشؤکهکا دارنهرم و چارسوو و زفر و تادریژ و تیرتا و تازی و ټیکړه و تووغل تمک و ژیدریژه. تیرکا وی سؤرهکی ب سمر قههودی قهیه. ژ (۲۰) سم همتا میتر و نیقان بهزنی دکمت و ستووراتییا وئ ژ سهنتمیهکی نابؤرت. بهلگ کهسکهکی تازی و زراف و دریژن و ل دؤر هورمهکی رووت و زفر و ستری هوورک، نافهین نافهین بازنکی همتا شمش بهلگان ل هورمی وهرهاتینه و همر بهلگهک همتا (۴،۵) سم ستوورن. کولیک هوور و زمرن، ب ږهخ تیرکی قه و د بنکهفشین بهلگانرا ب سمری تاکهکی هلداپی قه کؤمکؤمه دهین. فیقییهکی خپ و گوږؤږ وکی یی هملهلؤکان

شەھەر

مەنزىتى ۋە كەلەش: ۴۳ سەم دىرژە.

سالۇڭ: زۇڭتۇن سەرى ۋى سېي يە، رافىن خەلىكى ل كۆلۈڭانكا سەرى ۋە پاتكى ۋە تەنشىن ستويى نە. پەرىن پىشتى ۋە چەنگەشەش خەلىكى نە. شاپەر پەشەن ۋە سەرچەنگ سېيەكى پىيپى نە. زك ۋە بىزك ھەمى سېي نە. باراپەر ژ كورىيا ۋى سېي يە، دووماھىيا ۋى تىفارىزكەكا پەش لىيە. سېلكا چافان سېيەكى ب سەر زەرى ۋەيە. نكل ۋە پى زەرن ب سەر كەسكى ۋە.

ژىنگەھ: زۇڭتۇن رېكا خەب ۋەلانى مە دىنخىت. ھەر ژ چرىيا نىكى ھەتا ئادارنى ل بەر لىفا گەر ۋە گۆل ۋە دەريايان خەش دەيتە دىتن. **زىدەبوون:** ل رزەد ۋە پەشەزىن بەر لىفا دەريايان يان د گەر ۋە گۆلان دا ھىلىنان چى دكەت.

زانستى (Varanusgriseus):

ژىنگەھ: ژ خەشۋەيىن پۇڭگەرە. ل ھەمى ژىنگەھىن ھوون، دوپارى ل دەشتىن ۋەكرى ۋە جەيىن خىزگەرە ۋە د كونا ۋە دىت. ل ئەفرىكا ۋە زېرگرافا ۋەرەبى ۋە ژىرىيا ئاسيا ۋە ئوستراليا خەجەھ. **زىدەبوون:** دووماھىيا زۇڭتۇن ۋە سەرى بەرى نىر ۋە مى جۆت دىن ۋە كارى زىدەبوونى دكەن. ۋەكى مارگويەبى يى نىر بۇ گونەيلى پىشتىپانكا يا مى ب زمانى خەب دگرت ۋە پىپاشىيىن خەب ل ناخى دجىرىنت. يا مى ژ (۷ - ۵۰) ھىكان دكەت، ۋە ھىكىن خەب بىناخ دكەت. پىشتى پىنج ھەيفان دىشكەن ۋە دىنە تىژك.

خوارى: ب پۇڭ بەرى دىيا گەلەك گەرم بىت، ل خوارنى دگەرە ۋە خوارنى ۋى باراپەر مەشك ۋە مارگويەبى ۋە بووكمار ۋە مارن ۋە ھىندەجا ژ نەجارى گۆشتى مراران ژى دخت. گەلەجا ژ بۇ نىچىركى دچتە د كونا ۋە. نىچىرا خەب ۋە ھىت ۋە دىزەنت ژ نوو دادەوورت.

بىزنىڭ بىزنىڭ

مەنزىتى ۋە كەلەش: ژ مېرەكى دىرژەرە.

سالۇڭ: گياندارەكى خەشۋەيى دىشتى ۋە چىيىيى چۈنخەش ۋە رەنگ گەرە ۋە پىشت پىيپى ۋە سەرىپان ۋە لەش ۋە ستو ۋە كورى دىژن ۋە ب چار دەست ۋە پىيپانە ۋە ھەر دەستەكى ۋى ب پىنج تىل ۋە پىنج پەنجانە، چافىن ۋى خەر ۋە گورۇقۇرن ۋە بۇ دىستى زىدە خورتن ۋە ددانىن ۋى ب ھىزن ۋە زامەكى دىرژى دو چەق د دەقى دا يە. باراپەر ب كورىيا خەب بەرەھانىيى ژ خەب دكەت ۋە گافا كورىيا ۋى پىچا چارەكا دى دەيتە ۋە. ژ كەمەبى مەزىرە ۋە ھەسالا ۋى لىيە ۋە لەپىن ۋى ژى ۋەكى يىن ۋىنە، ۋە گۆشتى ۋى ژى دىتە خوارن. دەمى تووشى ترسى دىت ۋەستا كون ۋە داروبار ۋە ئافى دكەت. ۋە دەمى تەنگا دىت ژى دەقى خەب ۋە دىكەت ۋە ستويى خەب پە دكەت ۋە كەكەسى ژ خەب دىنىت ۋە سىنگى خەب ژى ۋەرە دكەت دا ژ كەلەش خەب مەزىرە ديار بىكەت. ھەتا پازە سالان دىت. ل دەق مە ۋەسا بەلا ۋە كو ئەق جانەمەرە دەقى خەب ب دىكى ۋە دگەھىنتە گوانى بىزان ۋە دىمىز، ۋە ھەر بىزەكا بىمىز چك دكەت ۋە ئافى خەبى ژ ۋى ئىكى ۋە دىرگىرىيە. ئافى ۋى يى